

Αστυνομία Δαμασκού Καίρι

ΑΘΗΝΗΣΙ, Δευτέρα 14 'Ιουλίου 1886

'Αριθ. 485

ΧΡΟΝΟΣ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

'Αγγελιών δ στίχ. ὁ παξ λ. 25, δις λ. 20 ὅχις
Δημοσιεύσεων: ἐν μὲν τῇ α' σελ. ὁ στίχ.
ἐν δὲ τῇ β' καὶ γ' λεπτ. 50. ἐν τῇ δ' λεπτ.

Γραφεῖα ὁδὸς Α' λου 42

Μένουσιν ἀνοικτὰ μέχρι τοῦ μετονο

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΑ

ΠΕΡΙ ΚΑΜΕΛΑΥΚΙΟΥ

Κύριε Διευθυντά τοῦ «Χρόνου Ἀθηνῶν».

Δὲν νομίζετε καθαρὰν γελωτοποιεῖν τὴν ἀπεραντολογίαν τοῦ ἀδραχμῆς μὲν ἀρχομένου, μνᾶς δὲ οὐ παυομένου» κ. Λαμπάκη, μεταπίπτοντος ἀπὸ τῆς μιᾶς ἀτόπου γραφῆς καὶ ἐξηγήσεως τοῦ καμηλαυχίου εἰς τὴν ἑτέραν τοῦ καλυμμαχίου, ὑπούλως δὲ πειρωμένου διαστρέφειν τὰ περὶ ἀναμύξεως ρωστικῶν ὀνομάτων καὶ συνηθειῶν ρηθέντα μοι, ὡς ἀρνούμενω δῆθεν τὴν κατὰ πίστιν οἰκειότητα πρὸς αὐτοὺς, ὅποτε οὐ περὶ δογμάτων ἀλλὰ περὶ λέξεως καὶ πράγματος πᾶν ἄλλο ἢ ρωσικῆς ὁ λόγος; Καὶ τίς δὲν κατανοεῖ διὰ τοῦ πελάγους τούτου τῆς ἀπεραντολογίας ὅτι ἀμφότεραι αὐτοῦ αἱ παραγωγαὶ καὶ ἐξηγήσεις εἰσὶ καὶ γραμματικῶς καὶ λογικῶς ἄτοποι, ὅτι κατὰ μὲν τὴν πρώτην ὄφειλε τοῦλάχιστον καλεῖσθαι καμηλαυχένιον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἄτοπον, ὅτι οὐκ ἐξ αὐχένος τῆς καμήλου ἀλλ' ἐκ τῶν τριχῶν αὐτῆς κατὰ τὸν κ. Λαμπάκην τοῦνομα εἴληφε καὶ τότε ἤρμοζεν ἂν μᾶλλον καλεῖσθαι καμηλοτρίχινον (κάλυμμα). κατὰ δὲ τὴν δευτέραν καλυμμαυχένιον (ὡς κάλυμμα αὐχένιον) ἢ ἄλλο τι παραπλήσιον· ἀλλὰ πάλιν τὸ κάλυμμα τοῦτο οὐ τοῦ αὐχένος ἀλλὰ τῆς κεφαλῆς κυρίως ἐστίν.

Ἀρκοῦντα ἡγοῦμαι παντί γε τῷ νοῦν ἔχοντι εἰς κατανόησιν τῆς λέξεως τὰ ἐκ τῆς βασιλείου τάξεως τοῦ Πορφυρογεννήτου καὶ τῶν σχολίων τοῦ Ρεῖσκίου λεχθέντα μοι· ὁ δ' ἐπ' ἐλάχιστον ἀμφιβάλλων πεισθήσεται ἐκ τοῦ περὶ διοικήσεως τῆς Ρωμαίων ἀρχῆς (de administrando imperio) συγγραμματος τοῦ Πορφυρογεννήτου, κεφ. 13, ὅπου ἐπανειλημμένως ὁ Πορφυρογέννητος λέγει αὐτὰ στέμματα ἃ παρ' ἡμῶν καμελαύκια ὀνομάζονται ἢ λέγεται· χαρκτηρίζει δ' οὕτως ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ τὰ αὐτοκρατορικὰ στέμματα τὰ σχῆμα φιάλης ἢ κύλικος ἔχοντα (ὡς ἐκ τοῦ Δουκαγγίου καὶ ἄλλων εἰκόνων τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου καταφαίνεται) καὶ ἐν τῷ ναῶ τῆς ἁγίας Σοφίας ἄνωθεν τῆς ἁγίας Τρχπέζης ἀποκείμενα, ἅτινα οἱ αὐτοκράτορες ἐφόρου ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου κατὰ τὰς ἐπισήμους τελετάς. Ταῦτα τοίνυν, τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν στέμματα, κατὰ δὲ τὴν λατινικὴν coronas, οἱ Γραικορωμαῖοι διὰ λέξεως γραικολατινικῆς ὠνόμαζον καμελαύκια· ταῦτα δὲ, αὐτοκρατορικὰ στέμματα ὄντα, πρῶτοι οἱ Πάπαι Ρώμης ἤρξαντο φέρειν καὶ ἐκάλουν αὐτὰ κατὰ τὸν Du Fresne ἐν τῷ Glossario latinitatis camalaucium pileum et tiaram· ἐξ αὐτῶν δὲ παρόλαβον καὶ οἱ ἡμέτεροι καὶ πρῶτος ὁ Ἀλεξάνδρειας, ὡς ἀναφέρει δις Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης· ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ κατ' ἀρχὰς ἦσαν χουσαὶ καὶ πολυτελεῖ διὰ τὴν ἐπ' ἐκκλησίας χρῆσιν (αἱ καλούμεναι μίτραι) μετὰ ταῦτα ἐγένοντο τὰ αὐτὰ μὲν κατὰ τὸ σχῆμα, ἐξ ἐρέως δὲ μελαίνης διὰ τὴν ἔξω τῆς ἐκκλησίας ἰδιωτικὴν χρῆσιν, καὶ ἐφόρου ταῦτα

ἐκκλησίας ἰδιωτικὴν χρῆσιν, καὶ ἐφόρουν ταῦτα
οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ μοναχοί· ὅτι δὲ ἰδίως ἦλ-
κάλυμμα μοναχικόν, τρανῶς μαρτυρεῖ τὸ εὐχο-
λόγιον ἡμῶν, λέγον περὶ μὲν τοῦ δοκίμου μο-
ναχοῦ (ζήτει ἀκολουθίαν εἰς ἀρχάριον ρασσο-
φοροῦντα) ἀκαὶ ἐνδύει αὐτὸν (ὁ ἱερεὺς) χιτῶνα
καὶ καμειλεύκιον (οὕτως ἔχουσι τὴν λέ-
ξιν τὰ ἀρχαῖα εὐχολόγια· παρ. καὶ Suiceri
Thes. eccl. Τομ. 2 σελ. 27· ἐν δὲ τῇ νέᾳ
ἐκδόσει τῆς Ἑνετίας ἡ λέξις μετεβλήθη εἰς
καλυμμαύχιον)· ἐν δὲ τῇ ἀκολουθίᾳ τοῦ μικροῦ

σχήματος πάλιν λέγεται. ἀνδύει αὐτὸν (ὁ ἱερεὺς) τὸ καμηλαύκιον λέγων: α'Ο ἀδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) καλύπτεται περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας κτλ.» (ὅπου τὸ καμηλαύκιον χαρακτηρίζεται ὡς περικεφαλαία· παράβαλε περὶ τούτου καὶ Heineccium ἐν τῇ Abbildung der alten und neuen griechischen Kirche Τομ. Γ'. σελ. 404 καὶ Elsner Beschreibung der griech. Christen.

Τίς λοιπὸν μετὰ ταῦτα δύναται ὅλως ἀμφιβάλλειν ὅτι ἡ γραικορωμαϊκὴ λέξις αὕτη, ἡ δηλοῦσα στέμμα ἔνεκεν τῆς ὁμοιότητος αὐτοῦ πρὸς τὸ κάτω ἰδίως τῆς φιάλης καὶ κύλικος, (Camellae, ἐξ οὗ καὶ τὸ γαλλικὸν camail, ὅπερ ὁ Ἀββᾶς Bergier ἐν τῷ θεολογικῷ αὐτοῦ λεξικῷ ἄνω μὲν ἐξηγεῖ ἐκ τοῦ cap de mail, κάτω δὲ ἐκ τοῦ βυζαντινοῦ τὸ καῦμα ἐλαύνειν, πράγματι ὁμῶς φαίνεται σχηματισθὲν ἐκ τοῦ camella) ἐσήμαινε συγχρόνως καὶ τὰ ἔχοντα τὸ αὐτὸ σχῆμα ἱερατικὰ καλύμματα τοσοῦτον τὴν μέτραν, ὅσον καὶ τὸ νῦν ἰδίως καλούμειον καμελαύκιον, ὅπερ καὶ αὐτὸ μέτρας σχῆμα ἔχει, ὡς φαίνεται μάλιστα ἐξ εἰκόνων ἀρχιεπισκόπων καὶ ἀρχιμανδριτῶν παρὰ τῷ Dr. Elsner;

Μόνον δὲ, ἀφοῦ ἐπεσκοτίσθη ἐν τῷ γένει ἡμῶν ἡ ἱστορικὴ συνείδησις, οἱ ἀξιότιμοι καὶ σοφοὶ Λαμπάκκι τῆς ἐποχῆς ἔγραφον τὴν κατὰ πολλοὺς τρόπους διαφθαρεῖσαν λέξιν ταύτην καμηλαύκιον ἢ καλυμμαύχιον ἢ καυμελαύκιον καὶ ἐξήγουν ἐκ τοῦ καμήλου αὐχὴν ἢ κάλυμμα αὐχένος ἢ ἐλαύνειν τὸ καῦμα, ἢ ὅ,τι ἂν ἄλλο αὐτοῖς ἐπ'ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἤρχετο. Καὶ μήπως δὲν ἐξήγησεν ὁ Βαλσαμὼν καὶ ὁ Βλάσταρις τὸ orarium (τὸ ἐκ τοῦ os oris=στόμα δηλοῦν μανδῆλιον, δι' οὗ ἀποσπογγίζεται τὸ στόμα) ἐκ τοῦ ὄραν (!!) ἐπιτηρεῖν καὶ ὁ μέγας Ἐτυμολόγος τὸ ἐκ φοινικικῆς καὶ ἐβραϊκῆς ρίζης μεταλλοῦν ἐκ τοῦ μετὰ τὰ ἄλλα εὐρεθῆναι; καὶ πόσα ἄλλα τοιαῦτα δὲν ἔχομιν ἐξ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς; Ἄν τοίνυν ὁ κ. Λαμπάκκις ἐπιθυμῇ νὰ συναγωνίζηται τοῖς τοιοῦτοις, οὐδεὶς παρ' ἡμῶν φθόνος· τὸ νὰ πειρᾶται ὁμῶς νὰ με χαρακτηρίσῃ ὑπούλως ὡς ἐκ μίσους πρὸς τοὺς Ρώσους μὴ θέλοντα διδασχθῆναι παρ' αὐτῶν τὴν ἀλήθειαν, ἐν ᾧ ἐνταῦθα, ὡς προεῖπον, πρόκειται περὶ λέξεως γραικορωμαϊκῆς καὶ πράγματος ἐκ τῶν Γραικορωμαίων παραληφθέντος, δεικνύει γραικυλικὴν κολακείαν, ἥς παράλληλον μόνος ἐφεῦρεν ὁ ἐπαινέσας τὴν Βασίλισσαν ἡμῶν ὡς ἔχουσιν γνώσεις ἀρχαιολογικὰς χριστιανικὰς, περιποιούσας τιμὴν εἰς θεολόγον ἐξ ἐπαγγέλματος. Τὰ τοιαῦτα, ἀναμιμνήσκοντα τὰς ζοφερώτερας τοῦ ἀτυχοῦς ἡμῶν γένους ἡμέρας, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ βδελύσσεται πᾶς ἀληθὴς Ἕλλην καὶ ἂν ὁ κύριος Λαμπάκκις ἀρέσκηται νὰ θαυμάζῃ καὶ κολακεύῃ πρόσωπα, ὠφελείας χάριν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον ἔξεστιν αὐτῷ ἀσχημονεῖν· οὐδεμιᾶς ὁμῶς περαιτέρω ἀπαντήσεως παρ' ἡμῶν τεύχεται.

Ἐν Ἀθήναις 12 Ἰουλίου 1886.

N. M. Δαμαλάς.